

روایت تاریخ از قبایل یمنی در قرن اول هجری

پس از گسترش پرتو اسلام ناب محمدی (ص) در شبه جزیره عربستان، مردم یمن آغازگر دورانی جدید در تاریخ این سرزمین شدند که تا به امروز امتداد داشته و دوام و قوام آن، دنیا را متحیر کرده است. جایگاه یمنی‌ها در حمایت از اهل بیت (ع) سوزه‌ای بکر دست اول است که «اصغر منتظرالقائم» در مقام یک پژوهشگر به سراغ گردآوری و تحلیل داده‌های متقن تاریخ رفته که مربوط به حوادث نقل شده درباره نقش قبایل یمنی و تلاش ایشان برای تثبیت جایگاه ائمه هدی (ع) هستند. انتشارات بوستان کتاب نخستین بار دستاورد این اثر را در سال ۱۳۸۰ شمسی با عنوان «نقش قبایل یمنی در حمایت

از اهل بیت علیهم‌السلام (قرن اول هجری)» در ۴۰۴ صفحه چاپ کرد. نویسنده در این تحقیق کوشیده است به پرسش‌های ذیل پاسخ دهد: قبایل یمنی چگونه به اسلام رو آوردند و تفاوت گروش و نگرش آن‌ها به اسلام چه بوده است؟ گرایش یمنی‌ها به تشیع از چه زمانی آغاز و تحت تأثیر چه عواملی بوده است؟ آیا تشیع یمنی‌ها تحت تأثیر نظام حکومت‌های باستانی عربستان جنوبی بوده است؟

فصل اول، با عنوان «یمن در گستره تاریخ پیش از اسلام» به روشن کردن جایگاه قبایل یمنی در حکومت‌های پیش از اسلام و عظمت باستانی یمن اختصاص دارد.

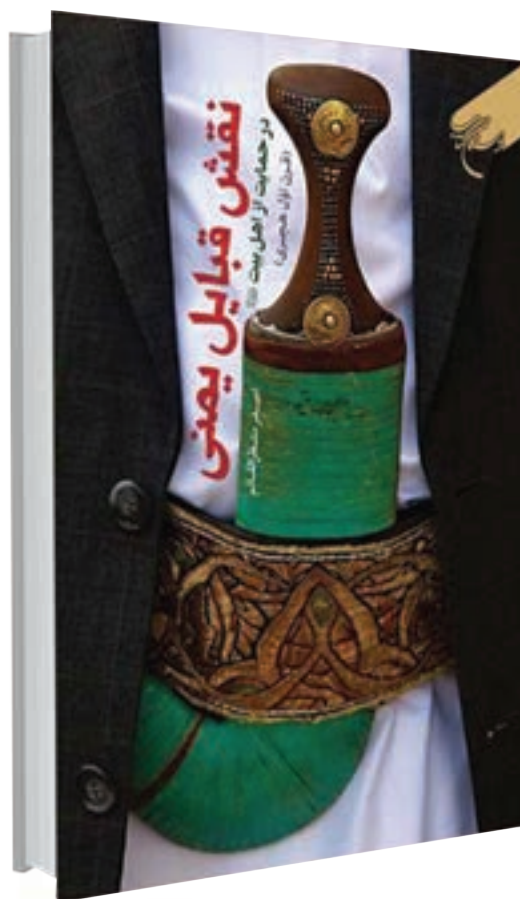
فصل دوم، به بررسی و شناسایی قبایل یمنی، انسب، موقعیت‌یابی، روابط آنان با یکدیگر و اسلام در میان قبایل یمنی می‌پردازد.

نویسنده در فصل سوم، با عنوان «شکل‌گیری تشیع و نقش یاران رسول خدا (ص) در آن» تلقی خود را از شیعه بیان می‌کند و از زمینه‌ها و عوامل شکل‌گیری آن و هواداری و حمایت یمنی‌ها از خاندان رسول‌الله (ص) در مناطق مختلف و تأثیر آنان در شکل‌گیری آغازین تشیع سخن می‌گوید. فصل چهارم، به نام «نقش قبایل یمنی در ارتداد و فتوح اسلامی» است. در این جا نویسنده به ناگزیر، به دلیل بازتاب رده و فتوح در نوع نگرش و تفکر اسلامی اعراب و مسلمانان، تأثیر یمنی‌ها را در این دو حادثه مهم بررسی کرده است. مهاجرت قبایل یمنی به عراق و شام و شکل‌گیری تدریجی دو جبهه شام و عراق در برابر یکدیگر و حضور یمنی‌ها در کوفه (پایگاه تشیع) و نقش آنان در حوادث این شهر از مباحث این فصل است.

فصل پنجم، به نام «نقش قبایل یمنی در قیام بر ضد عثمان» نام‌گذاری شده و از اثرگذاری یمنی‌ها در حرکت‌های مخالف عثمان و حمایت‌های آنان از امام علی (ع) سخن می‌راند.

در فصل ششم، با عنوان «یمنی‌ها در روزگار خلافت امیر مؤمنان علی (ع) شکوفایی تشیع» نویسنده معتقد است روزگار خلافت حضرت علی (ع) میدان بروز و ظهور تشیع بوده و نوع همکاری و حمایت و مخالفت یمنی‌ها در جنگ‌ها و تشکیلات اداری وی به خوبی نگرش و گرایش آنان را نسبت به تشیع بر ما معلوم می‌دارد.

فصل هفتم، به نام «یمنی‌ها و تشیع در سال‌های ۶۷-۴۱ هجری» نامیده شده است. در این فصل به بررسی تأثیر یمنی‌ها در خلافت حسن بن علی (ع)، مبارزات یمنی‌های شیعه با معاویه، نقش آنان در قیام‌های مسلم بن عقیل در کوفه، قیام امام حسین (ع)، توابین و مختار و بازتاب آن می‌پردازد.

▼
نویسنده در فصل سوم،
با عنوان «شکل‌گیری
تشیع و نقش یاران رسول
خدا (ص) در آن» تلقی
خود را از شیعه بیان
می‌کند و از زمینه‌ها و
عوامل شکل‌گیری آن
و هواداری و حمایت
یمنی‌ها از خاندان
رسول‌الله (ص) در مناطق
مختلف و تأثیر آنان در
شکل‌گیری آغازین تشیع
سخن می‌گوید